

УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Тетяна ПРИГОДІЙ,

*методист відділу координації методичної роботи та професійного розвитку керівних кадрів
Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського*

СТОРІНКАМИ ЗАСІДАНЬ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ РАДИ (2025 рік)

Науково-методична рада Чернігівського ОППО імені К. Д. Ушинського відповідно до Положення, що регламентує її роботу, спрямовує діяльність на реалізацію державної освітньої політики у регіоні, зокрема з питань науково-методичного забезпечення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти Чернігівської області, дає експертну оцінку методичним матеріалам педагогічних працівників області.

Одним із завдань науково-методичної ради відповідно до її мети є захист та впровадження в практику роботи педагогів області перспективного педагогічного досвіду освітян регіону.

У 2025 році на 4 засіданнях науково-методичної ради було заслухано та схвалено 7 перспективних педагогічних досвідів заступників директорів із навчально-виховної роботи, учителів регіону з актуальних проблем освітнього процесу.

Головним завданням Нової української школи є підготовка випускника такого рівня, щоб потрапивши в проблемну ситуацію, він міг знайти кілька способів її вирішення, вибрати найбільш раціональний спосіб та обґрунтувати своє рішення. Дослідження свідчать, що фізичні навантаження й рух покращують когнітивні функції мозку, а досвід перемог та успіхів потрібні людині, щоб навчитися розв'язувати різноманітні завдання в повсякденному житті. Досвід роботи **Уланович Т. Д.**, учителя фізичної культури Ріпкинського ліцею Ріпкинської селищної ради, з теми «Упровадження компетентнісно-діяльнісного підходу під час проведення уроків фізичної культури» представив присутнім Дворніченко О. В., методист відділу виховної роботи та позашкільної освіти.

Нова українська школа відкриває перед учителем нові можливості та підходи до методики проведення уроків фізичної культури, що спрямовані на формування ключових компетентностей сучасного здобувача освіти.

Тетяна Дмитрівна – успішний вчитель, лідер, любить свій предмет та фахово його викладає. Вона – креативна особистість, для якісного проведення уроків фізичної культури виготовляє власноруч велику кількість інвентарю. Уланович Т. Д. не просто наставник та джерело знань, вона – коуч, фасилітатор, тьютор, модератор, ментор в індивідуальній освітній траєкторії дитини. Учитель глибоко знає теорію компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного підходів і впроваджує в освітній процес, розуміє, що сучасний урок фізичної культури має не тільки забезпечувати рухову активність, а й вирішувати багато завдань для всебічного розвитку дитини. Педагог у практичній діяльності активно впроваджує методику компетентнісно-орієнтованих завдань, особливість якої полягає в тому, щоб спрямувати учнів до самостійного пошуку потрібної інформації, вибору способів рухової активності в певних умовах і застосування необхідних навичок для практичної

роботи на уроках фізичної культури. Завдання учителя навчити дітей не лише виконувати вправи, запропоновані вчителем, а й самостійно складати нові вправи, комунікуючи один з одним. На уроках фізичної культури та в позаурочний час Тетяна Дмитрівна використовує такі компетентісно-орієнтовані завдання: проведення Fun Up руханок, розминок, зарядок під музичний супровід з елементами чирлідінгу, спортивним інвентарем, що присвячені датам та подіям; різновид батлів або рингів для засвоєння розвитку фізичних якостей, закріплення вивчених варіативних модулів; використання Qr-кодів для швидкого отримання інформації про вправу, історичну подію, рухливу гру тощо; використання гаджетів, як інструменту для обробки інформації на уроці, показ власних результатів самовдосконалення, участь у всеукраїнських змаганнях, челенджах тощо; власний регламент руху, коли вчитель пропонує певну дію, а далі дитина сама придумує, додає певні рухи.

Характерною ознакою уроків Уланович Т. Д. є висока активність учнів на всіх його етапах. Як творчий вчитель вона створює цікаву, дружню атмосферу, що сприяє партнерській співпраці та допомагає легко вирішувати всі освітні завдання. Серед інтерактивних завдань, що використовує вчитель слід назвати такі: «метод мініпроектів» – проводиться в кінці вивчення варіативних модулів для розкриття спортивного інтересу, зацікавленості обраними видами спорту; «велике коло» – застосовується у підготовчій або заключній частині уроку під час рефлексії, привітання, перевірки теоретичних завдань; «асоціативний кущ» – застосовується на будь-якому етапі уроку та спонукає учнів розмірковувати вільно і відкрито щодо певної теми (спортивний інвентар, видатні спортсмени, події тощо); «доміно» або «лото» – застосовується в основній частині уроку під час колового тренування, роботи в групах, парах. Їх тематика – історична (олімпійські ігри), оздоровча (режим харчування), спортивна (виконання вправ), біологічна (тіло людини), географічна (звідки походять ігри); «кубування» – застосовується для перевірки рухових навичок та вмінь, інформаційних знань (на кожній грані куба написані слова, що стосуються варіативних модулів, намальовані рухові дії, завдання на розвиток фізичних якостей, оздоровчого напрямлення); «втрачена інформація» – використовується для показу та відтворення рухової дії, перевірки теоретичної інформації, домашньої роботи. Для організації дистанційного навчання з фізичної культури використовує Google Meet, Google Classroom, LearningApps, rebus1.com, ClassTools, Canva.

Для дошкільної освітньої галузі завжди було актуальним питання ефективної взаємодії дитячого садка і родин вихованців. Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» (2024) державна політика у сфері дошкільної освіти визначає пріоритет сімейного виховання дитини та педагогічне партнерство сім'ї та закладу дошкільної освіти. У Державному стандарті дошкільної освіти (2021) вперше з'являється сфера відповідальності батьків, оскільки у кожному освітньому напрямі окреслена участь родини.

Захищаючи досвід роботи **Слесарєвої А. В.**, завідувачки Чернігівського дошкільного навчального закладу № 57 Чернігівської міської ради, з теми «Формула успішної партнерської взаємодії з батьківською громадою», Жеребцова Н. М., методист відділу дошкільної та початкової освіти, звернула увагу на те, що одним із пріоритетних напрямків у роботі завідувачки є упровадження педагогіки партнерства з батьками, що визначається продуманою, цілеспрямованою, систематичною, спланованою, комплексною роботою творчого колективу закладу дошкільної освіти для забезпечення якості дошкільної освіти.

Антоніна Володимирівна працює завідувачем Чернігівського дошкільного навчального закладу № 57 Чернігівської міської ради Чернігівської області з 2009 року. Вона – успішний керівник і фахівець, людина-лідер, яка веде за собою весь колектив закладу, любить свою професію. Педагогічний колектив закладу дошкільної освіти розробив основні вектори взаємодії педагогів та батьків щодо педагогічної, психологічної, соціально-емоційної підтримки.

У закладі визначено такі основні напрями співпраці педагогів і батьків: налагодження партнерських взаємин; ознайомлення з програмами, за якими працює заклад дошкільної освіти; інформування про підходи закладу до формування компетентностей учасників освітнього процесу; нетрадиційні методи та форми в роботі з дітьми; створення атмосфери відкритості, взаємопідтримки; збагачення виховних умінь батьків; формування упевненості у своїх педагогічних можливостях. При плануванні партнерської взаємодії з батьками в колективі розробили освітні курси, стратегію педагогіки партнерства для 3-х вікових категорій дітей дошкільного віку, врахувавши сучасні виклики та сучасні реалії взаємодії з батьками. Завдяки творчості та співпраці педагогічного й батьківського колективів впроваджується технологія «стіни говорять» про: «Світ очима дітей крізь рожеві окуляри»; «Новий рік – веселе свято»; «Зимові витинанки»; «Весняні витребеньки»; «Літні мрії». Серед форм взаємодії з батьками слід назвати клуби за інтересами, тренінги, ресурсні зустрічі з батьками та дітьми, посиденьки, зустрічі у родинній світлиці тощо. Традиційно для матусь вихованців, які тільки починають відвідувати дитячий садок, керівник закладу спільно з вихователем-методистом, практичним психологом організують роботу «Маминої школи». У закладі упроваджуються цікаві проекти: «Про здоров'я дбаємо з дитинства», «Щаслива родина – сильна Україна», «Страви української кухні», «Зимонька-зима», «Економічний світ дитини» тощо.

Слесарева А. В. отримала диплом лауреата Всеукраїнського фестивалю-огляду кращого досвіду з організації просвіти батьків вихованців закладів дошкільної освіти «Джерело батьківських знань» (2020 р.). Досвідом роботи Антоніна Володимирівна охоче ділиться з керівниками, вихователями закладів дошкільної освіти під час навчання за програмами підвищення кваліфікації в ЧОППО імені К. Д. Ушинського.

Використання сучасних освітніх технологій при викладанні математичних дисциплін сприяє розвитку критичного мислення, логічного аналізу, а також здатності застосовувати математичні знання для вирішення практичних завдань у повсякденному житті.

На засіданні ради матеріали досвіду роботи **Полевик І. П.**, учителя математики Чернігівської гімназії № 20 Чернігівської міської ради, з теми «Інноваційні підходи до викладання предметів математичної освітньої галузі» представила Тур Г. І., завідувач відділу природничо-математичних дисциплін. Ірина Петрівна – досвідчений педагог, творча, неординарна особистість, яка любить свій предмет, фахово його викладає. Значну увагу вона приділяє компетентнісному підходу, адже навчання має сформувати в дітей здатність практично діяти, застосовувати отримані знання, вміння і навички в різноманітних життєвих ситуаціях. З цією метою вчитель використовує такі педагогічні технології, як тьюторський супровід, проблемне навчання, фасилітація, СЕН (соціально-емоційне навчання), педагогіка співпраці, проєктна технологія. Доцільно застосовує комунікативні (кооперативні) та інтерактивні методи навчання, роботу в групах. Вона глибоко знає теорію компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного підходів, вміє практично їх застосовувати. Ірина Петрівна активно упроваджує елементи гри (квести, батли, інтерактивні вікторини, тощо) з використанням цифрових сервісів. Зокрема, вчитель використовує як авторські ігри, створені на платформі Genial.ly, Kahoot, LearnindApp, так і готовий контент Mathplayground, Matific тощо.

Із 2022 року Ірина Петрівна долучилася до проєкту з надолуження освітніх втрат із застосуванням фінської платформи Eduten. Полевик І. П. є співлектором курсу-марафону «PRO. Приватне навчання», де провчилися понад 200 вчителів із України. Ірина Петрівна є співзасновницею суботнього математичного табору Mathhill, що функціонував у березні та квітні 2024 року як проєкт-переможець гранту від Громадської організації «Контора Пі» (дослідження статистичних даних). Має публікації в науково-педагогічному журналі «Педагогічні обрії» ЧОППО імені К. Д. Ушинського та «Математика в рідній школі». Учні Ірини Петрівни є переможцями другого та третього етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з математики та економіки. Вона є переможницею конкурсів міського та обласного

рівнів «Використання ІКТ в навчально-виховному процесі», I етапу Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2021» у номінації «Математика», конкурсу від ГО «Контора ПІ» на найкращий урок, який був записаний на студії відеозапису в м. Києві (тема «Графи», 2023 р.).

Стратегічним завданням сучасної правової освіти є формування компетентної в правових відносинах особистості. Компетентнісний підхід до навчання здобувачів освіти правознавства передбачає формування в них правової предметної компетентності.

Досвід роботи **Безлюдної Т. А.**, учителя історії та правознавства Андріївської гімназії Михайло-Коцюбинської селищної ради Чернігівського району Чернігівської області, з теми «Формування правової компетентності школярів на уроках правознавства та в позаурочний час» презентувала присутнім членам науково-методичної ради Поцелуйко Ю. І., методист відділу суспільно-філологічних дисциплін. Безлюдна Т. А. – творчий, професійно компетентний учитель, який активно формує у здобувачів освіти правову предметну компетентність, що передбачає знання ролі права в суспільстві; навички застосування права в конкретних ситуаціях; комплексні характеристики вчинків як законних чи незаконних; ставлення до права як високої соціальної цінності.

На уроках Тетяна Анатоліївна використовує інтерактивні методи, які позитивно впливають на формування правової предметної компетентності учнів, зокрема, «Коло ідей», «Обери позицію», «Мозковий штурм», «Прес-метод». «Уявний мікрофон», «Імітаційна гра», а також, технології дебатів, розвитку критичного мислення та метод проєктів. Учитель готує для учнів різнопланові завдання: «дайте власну оцінку», «висловіть своє ставлення, «думку», «поясніть, як розумієте», «запропонуйте коментар до події, факту, явища», «поясніть, що тут є найціннішим і найважливішим саме для вас» тощо.

Робота з правовими ситуаціями здійснюється індивідуально, у парах, у малих та великих групах. Для вироблення навичок аналізу життєвих ситуацій учитель використовує публікації в інтернет-виданнях, матеріалів інших засобів масової інформації, в яких ідеться про порушення чи реалізацію прав громадян, роботу органів державної влади різних рівнів. Часто учні самостійно знаходять інформаційні матеріали до уроків. У закладі освіти створена система правової освіти та виховання складовими якої є викладання основ правознавства на уроках, правовиховні заходи та профілактична робота з попередження правопорушень, правопросвітницька робота з батьками.

Спільними зусиллями вчителів початкових класів, учителів-предметників, класних керівників, психолога підтримується належний рівень формування навичок правомірної поведінки учнів.

Теоретичні засади формування мовної компетентності здобувачів освіти ґрунтуються на положеннях Державного стандарту базової середньої освіти та концепції Нової української школи, де мовна і комунікативна компетентності визначаються як ключові.

Ремидовська Л. М., методист відділу суспільно-філологічних дисциплін, представила на засіданні науково-методичної ради досвід роботи **Романченко О. С.**, учителя української мови та літератури Прилуцького ліцею № 5 імені Віктора Андрійовича Затолокіна Прилуцької міської ради Чернігівської області, з теми «Формування у здобувачів освіти мовної компетентності під час участі в мовно-літературних інтелектуальних змаганнях».

Оксана Сергіївна – творчий учитель, компетентний фахівець, у практичній роботі формує мовну компетентність здобувачів освіти через їх активну участь у мовно-літературних змаганнях: олімпіадах, МАН, конкурсах знавців мови та літератури, творчих змаганнях з написання есе тощо. Інтелектуальні випробування сприяють розвитку мовного чуття, логічного, критичного мислення, творчих здібностей, умінь самостійно працювати з різними джерелами інформації.

Значну увагу Оксана Сергіївна приділяє добору методів, які забезпечують якісну підготовку учнів до творчих змагань: мовні розминки та орфоепічні й лексичні хвилинки для актуалізації базових знань; лінгвістичні ігри («Мовна дуель», «Виправ помилку», «Мовознавче лото») та рольові ігри; робота з аналізу конкурсних завдань минулих років; лінгвістичні мінідослідження; творчі вправи (складання фанфіків, лінгвістичних казок, рекламних слоганів тощо); майстер-класи та тренінги; дослідницькі проєкти. Свій

педагогічний досвід учитель поширює через освітні ресурси, зокрема, власне Е-портфоліо, Національну освітню платформу «Всеосвіта», Освітянський сайт, особисту сторінку в освітньому проєкті «На урок». Для формування ключових компетентностей використовує інформаційні технології та пропонує учням пошукові завдання, зокрема аналіз мовлення телеведучих, виявлення типових мовних помилок і оцінку рівня володіння українською мовою журналістів.

Концентричний підхід до навчання іноземних мов відповідає Концепції Нової української школи та державному стандарту базової середньої освіти, де наголошується на необхідності компетентнісного, діяльнісного та особистісно орієнтованого навчання.

Досвід роботи **Данильченко Я. В.**, учителя німецької мови Сновського ліцею № 3 Сновської міської ради Корюківського району, з теми «Принципи та методи концентричного навчання як складники успішного опановування німецької мови» розкрила Одінцова Л. П., методист відділу суспільно-філологічних дисциплін. Яна Василівна – досвідчений педагог, творча особистість, цілеспрямовано упроваджує в практичну роботу концентричне навчання німецькій мові як метод, що базується на поступовому і циклічному освоєнні матеріалу. Вона створює навчальне середовище, у якому учні не бояться помилятися, де кожен може показати свої вміння.

Яна Василівна розробила серію навчальних модулів, що охоплюють ключові теми шкільної програми з німецької мови. Кожен модуль побудований за принципом концентричних кіл: базові лексичні та граматичні структури повторюються у нових контекстах, що сприяє глибшому розумінню та закріпленню матеріалу. Особливу увагу приділяє формуванню комунікативної компетентності, розвитку критичного мислення та навичок міжкультурного спілкування. Учні працюють в групах, створюють проєкти, готують презентації та беруть участь у рольових іграх. Результати впровадження концентричного методу засвідчили підвищення рівня мотивації учнів, покращення навичок говоріння та письма, а також зростання загального рівня володіння мовою.

Учитель постійно опановує нові методи, технології та інновації при викладанні німецької мови, зокрема, пройшла дистанційно навчання на платформі Moodle; для організації змішаного та дистанційного навчання з німецької мови використовує різні онлайн-інструменти Drawchat, eXamm, Canva, Kahoot, LearningApps, liveworksheets, Mentimetr, Mindmap, Miro, Prezi, Padlet, Quizizz, Word wall, щоліта проходить сертифікацію на літніх інтенсивних мовних курсах Гете інституту.

Упровадження STEM-технологій на уроках інформатики створює платформу для інтеграції знань із природничих наук, математики, інженерії та технологій, що сприяє формуванню у учнів цілісного світогляду та комплексних практичних навичок.

Смірнова О. М., методист відділу природничо-математичних дисциплін, захистила досвід **Максимихіної С. В.**, учителя інформатики Новгород-Сіверської гімназії № 1 ім. Б. Майстренка Новгород-Сіверської міської ради з теми «Впровадження STEM-технологій в освітній процес».

Світлана Валеріївна постійно використовує STEM-орієнтовані підходи на уроках інформатики для розвитку цифрової грамотності, логічного та алгоритмічного мислення, креативності, комунікації та вміння співпрацювати. Особливу увагу приділяє поєднанню традиційного навчання з інноваційними методами, такими як проєктна, дослідницька, проблемно-орієнтована та ігрова діяльність.

На уроках інформатики вчитель створює умови для активного залучення учнів до практичної діяльності, що поєднує знання з різних галузей. Учні працюють над проєктами, що мають реальне прикладне значення, зокрема, створення інтерактивних презентацій і 3D-моделей у середовищах Tinkercad, Scratch, Blender; розробка простих ігор і програм з використанням Python, App Inventor, Code.org; проведення STEM-досліджень, пов'язаних із екологічними або соціальними проблемами. Завдяки STEM-технологіям урок інформатики перетворюється на простір творчості, експериментування й співпраці. Учні навчаються не лише користуватися технологіями, а й створювати власні інноваційні продукти, що має велике значення для їхнього подальшого професійного самовизначення.

У процесі навчання застосовуються сучасні освітні інструменти: Google Workspace, Canva, LearningApps, Genially, Classcraft, а також онлайн-платформи для дистанційного і змішаного навчання. Учні працюють у групах, створюють міні-проекти, презентують результати, що сприяє формуванню навичок комунікації та самопрезентації.

Упровадження STEM-технологій у навчання інформатики дозволяє підвищити ефективність освітнього процесу, зробити його практичним, інтерактивним і творчим. Такий підхід сприяє формуванню компетентного, ініціативного, відповідального здобувача освіти, що буде жити в умовах цифрової трансформації суспільства.

Ірина Лисенко, проректор з науково-методичної роботи, кандидат педагогічних наук, представила учасникам ради проєкт упровадження профільної середньої освіти в закладах освіти області. Зокрема, вона ознайомила присутніх з дорожньою картою впровадження старшої профільної школи в закладах загальної середньої освіти Чернігівської області. **Галина Сердюк**, в. о. директора КЗ «Чернігівський обласний науковий ліцей» Чернігівської обласної ради, презентувала присутнім практичні напрацювання закладу освіти щодо впровадження профільної середньої освіти.

Актуальним для сьогоднішнього було питання «Підсумки проведення національного мультипредметного тесту 2025 року в Чернігівській області», яке розкрила Кузьменко І.І., завідувач відділу моніторингу якості освіти, зовнішнього незалежного оцінювання.

Підготовка та проведення національного мультипредметного тесту у 2025 році в області здійснювалися згідно з вимогами чинних законодавчих та нормативних актів України, спільних наказів Управління освіти і науки облдержадміністрації та Київського регіонального центру оцінювання якості освіти.

Для вступу до вищих навчальних закладів абітурієнтам потрібно було пройти національний мультипредметний тест (НМТ). Як і минулого року, вступники складали три обов'язкові предмети та один предмет на вибір. Комп'ютерний формат проведення передбачав, що учасники всі чотири предметні тести проходять в один день у два етапи: перший (120 хвилин) – виконання завдань з української мови та математики, другий (120 хвилин) – виконання завдань з історії України та навчального предмета на вибір.

Як і минулого року були проведені основні і додаткові сесії. Основна сесія проходила від 14 травня до 25 червня, додаткова – від 14 до 25 липня 2025 року.

Тестування відбувалося в спеціально обладнаних комп'ютерних аудиторіях закладів освіти – 25 тимчасових екзаменаційних центрах (ТЕЦ), розташованих у приміщеннях закладів загальної середньої так і за її межами.

Національний мультипредметний тест 2025 року в області відбувся на належному організаційному рівні, усім учасникам тестування було створено безпечні умови його проведення.

Матеріали перспективних педагогічних досвідів педагогічних працівників занесено до електронної бази перспективного педагогічного досвіду освітян Чернігівщини за 2024-2025 н. р., яку розміщено на сайті інституту.

На раді рекомендовано до використання 12 методичних рекомендацій та розробок педагогічних працівників області, 20 програм гуртків закладів позашкільної освіти, 5 корекційно-розвивальних програм навчально-реабілітаційних центрів, які рекомендовані для використання у практичній діяльності педагогами області.

Таким чином, на засіданнях науково-методичної ради порушувалися важливі питання науково-методичного забезпечення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти Чернігівської області.